

**КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ТОРГОВЕЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ
ВІННИЦЬКИЙ ТОРГОВЕЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИЙ ІНСТИТУТ**

СИСТЕМА УПРАВЛІННЯ ЯКІСТЮ

Система забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти
Сертифікована на відповідність ДСТУ ISO 9001:2015 (ISO 9001:2015, IDT)

Кафедра менеджменту та адміністрування

ЗАТВЕРДЖУЮ

Директор ВТЕІ КНТЕУ

Н.Л. Замкова

31 серпня 2020 р.

МІЖНАРОДНИЙ МЕНЕДЖМЕНТ

INTERNATIONAL MANAGEMENT

РОБОЧА ПРОГРАМА

Ступінь вищої освіти	«бакалавр»
Галузь знань	29 «Міжнародні відносини»
Спеціальність	292 «Міжнародні економічні відносини»
Освітня програма	«Міжнародний бізнес»

Розробник: Семенюк І.Ю., к.е.н., доц.

Гарант освітньої програми «Міжнародний бізнес» –

Давидюк Л.П., к.е.н., доцент кафедри економіки та міжнародних відносин

Обговорено та схвалено на засіданні кафедри менеджменту та адміністрування 12.05.2020 р. пр. №06; на засіданні вченої ради факультету економіки, менеджменту і права 28.08.2020 р. пр. №08 та на засіданні вченої ради інституту 31.08.2020 р. пр. №07.

Рецензенти:

внутрішній рецензент: Корж Н.В. д.е.н., професор

зовнішній стейкхолдер: Ткачук М.Ф., директор Департаменту агропромислового розвитку, екології та природних ресурсів Вінницької ОДА

I. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ:

Мета вивчення дисципліни.

Метою викладання дисципліни «Міжнародний менеджмент» є формування сучасного управлінського мислення, системи знань і практичних навичок прийняття та виконання управлінських рішень.

Результати вивчення навчальної дисципліни, її місце в освітньому процесі.

Результатом вивчення навчальної дисципліни «Міжнародний менеджмент» для освітньої програми «Міжнародний бізнес» є формування комплексу компетентностей:

- інтегральна компетентність:

Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у сфері міжнародних відносин у цілому та міжнародних економічних, зокрема, а також у процесі навчання, що передбачає застосування новітніх теорій та методів при здійсненні комплексних досліджень світогосподарських зв'язків, характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

- загальні компетентності:

ЗК 3. Здатність навчатися та бути сучасно навченим.

ЗК 4. Здатність планувати та управляти часом.

ЗК 5. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.

ЗК 7. Навички використання інформаційних та комунікаційних технологій.

ЗК 9. Уміння бути критичним та самокритичним.

ЗК 10. Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності).

ЗК 11. Здатність працювати в команді.

ЗК 12. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

- фахові компетентності:

СК 1. Здатність виокремлювати характерні ознаки та тенденції розвитку світового господарства, особливості реалізації економічної політики та світових інтеграційних/дезінтеграційних процесів, у тому числі євроатлантичної інтеграції.

СК 2. Здатність використовувати базові категорії та новітні теорії, концепції, технології і методи у сфері міжнародних економічних відносин з урахуванням їх основних форм, застосовувати теоретичні знання щодо функціонування та розвитку міжнародних економічних відносин.

СК 3. Здатність виявляти особливості функціонування середовища міжнародних економічних відносин та моделей економічного розвитку.

СК 4. Здатність обґрунтовувати особливості реалізації форм міжнародних економічних відносин на мега-, макро-, мезо- і мікрорівнях.

СК 5. Здатність здійснювати комплексний аналіз та моніторинг кон'юнктури світових ринків, оцінювати зміни міжнародного середовища та вміти адаптуватися до них.

СК 6. Здатність аналізувати міжнародні ринки товарів і послуг, інструменти та принципи регулювання міжнародної торгівлі.

СК 7. Здатність аналізувати теорії та механізми реалізації міжнародних валютно-фінансових і кредитних відносин.

СК 8. Здатність визначати функціональні особливості, характер, рівень та ступінь взаємозв'язків між суб'єктами міжнародних економічних відносин різного рівня та налагоджувати комунікації між ними.

СК 9. Здатність до діагностики стану досліджень міжнародних економічних відносин та світового господарства у міждисциплінарному поєднанні із політичними, юридичними, природничими науками.

СК 10. Здатність обґрунтовувати доцільність застосування правових, економічних та дипломатичних методів (засобів) вирішення конфліктних ситуацій на міжнародному рівні.

СК 11. Здатність проводити дослідження економічних явищ та процесів у міжнародній сфері з урахуванням причинно-наслідкових та просторово-часових зв'язків.

СК 12. Здатність використовувати нормативно-розпорядчі документи та довідкові матеріали при здійсненні професійної діяльності у сфері міжнародних економічних відносин.

СК 14. Здатність спілкуватися на професійному та соціальному рівнях з використанням фахової термінології, включаючи усну і письмову комунікацію державною та іноземними мовами.

Програмні результати навчання здобувачів з навчальної дисципліни «Міжнародний менеджмент» полягають:

РН 2. Вільно спілкуватися з професійних питань державною та іноземними мовами усно і письмово, фахово використовувати економічну термінологію.

РН 3. Використовувати сучасні інформаційні та комунікаційні технології, програмні пакети загального і спеціального призначення.

РН 4. Систематизувувати й упорядковувати отриману інформацію щодо процесів і явищ у світовому господарстві; оцінювати та пояснювати вплив ендогенних і екзогенних факторів на них; формулювати висновки і розробляти рекомендації з урахуванням особливостей національного і міжнародного середовища.

РН 5. Володіти навичками самоаналізу (самоконтролю), бути зрозумілим для представників інших бізнес-культур та професійних груп різного рівня (з фахівцями з інших галузей знань/видів діяльності) на засадах цінування різноманітності, мультикультурності, толерантності та поваги до них.

РН 6. Планувати, організувати, мотивувати, оцінювати та підвищувати результативність колективної праці, здійснювати дослідження в групі під

- керівництвом лідера, з урахуванням вимог та особливостей сьогодення в умовах обмеженості часу.
- РН 7. Застосовувати набуті теоретичні знання для розв'язання практичних завдань та змістовно інтерпретувати отримані результати.
- РН 8. Розуміти, виділяти й описувати нові явища, процеси й тенденції глобального розвитку, механізми й інструменти реалізації економічної політики та світових інтеграційних / дезінтеграційних процесів, у тому числі та євроатлантичної інтеграції.
- РН 9. Розуміти і вміти застосовувати, відповідно до інших вимог освітньої програми, сучасні теорії та методи розв'язання спеціалізованих складних задач і практичних проблем у сфері міжнародної торгівлі товарами та послугами, міжнародного руху капіталу, міжнародних валютно-фінансових та кредитних відносин, мобільності людських ресурсів, міжнародного трансферу технологій.
- РН 10. Ідентифікувати та виокремлювати особливості функціонування суб'єктів міжнародних відносин та моделей їх економічного розвитку.
- РН 11. Обґрунтовувати власну думку щодо конкретних умов реалізації форм міжнародних економічних відносин на мега-, макро-, мезо- і мікрорівнях.
- РН 13. Підбирати і вміло застосовувати аналітичний інструментарій дослідження стану та перспектив розвитку окремих сегментів міжнародних ринків товарів і послуг з використанням сучасних знань про методи, форми й інструменти регулювання міжнародної торгівлі.
- РН 14. Розуміти і застосовувати теорії, принципи, засоби й інструменти реалізації міжнародних валютно-фінансових та кредитних відносин.
- РН 15. Визначати функціональні особливості, характер, рівень та ступінь взаємозв'язків між суб'єктами міжнародних економічних відносин різного рівня та налагоджувати комунікації між ними.
- РН 16. Демонструвати знання про стан досліджень міжнародних економічних відносин та світового господарства у міждисциплінарному поєднанні із політичними, юридичними, природничими науками.
- РН 17. Визначати причини, типи та характер міжнародних конфліктів і суперечок, обґрунтовувати і застосовувати економічні, юридичні та дипломатичні методи і засоби їх вирішення на міжнародному рівні, відстоюючи національні інтереси України.
- РН 18. Досліджувати економічні явища та процеси у міжнародній сфері на основі розуміння категорій, законів; виділяючи й узагальнюючи тенденції, закономірності функціонування та розвитку світового господарства з урахуванням причинно-наслідкових та просторово-часових зв'язків.
- РН 19. Розуміти та застосовувати чинне законодавство, міжнародні нормативні документи і угоди, довідкові матеріали, чинні стандарти і технічні умови тощо у сфері міжнародних економічних відносин.
- РН 21. Розуміти і мати навички з ведення ділового протоколу та ділового етикету у сфері міжнародних економічних відносин, враховуючи особливості міжкультурного спілкування на професійному та соціальному рівнях, як державною так і іноземними мовами.

PH 22. Застосовувати відповідні методи, правила і принципи функціонування міжнародних економічних відносин для розвитку зовнішньоекономічної діяльності України.

PH 23. Усвідомлювати необхідність навчання впродовж життя з метою підтримки професійної компетентності на високому рівні.

PH 24. Обґрунтовувати вибір і застосовувати інформаційно-аналітичний інструментарій, економіко-статистичні методи обчислення, складні техніки аналізу та методи моніторингу кон'юнктури світових ринків.

PH 25. Презентувати результати дослідження на базі яких, розробляються рекомендації та заходи з адаптації до змін міжнародного середовища.

Міждисциплінарні зв'язки: програма упорядкована відповідно до анотації освітньо-професійної програми підготовки бакалаврів, базується на вивченні таких нормативних дисциплін, як «Міжнародна мікро-макроекономіка», «Міжнародна торгівля», «Міжнародні економічні відносини».

Критерії оцінювання результатів навчання

Критерієм успішного проходження здобувачем освіти підсумкового оцінювання може бути досягнення ним мінімальних порогових рівнів оцінок за кожним запланованим результатом навчання навчальної дисципліни. Мінімальний пороговий рівень оцінки варто визначати за допомогою якісних критеріїв і трансформувати його в мінімальну позитивну оцінку використовуваної числової (рейтингової) шкали.

Рівні компетентності	За шкалою КНТЕУ	Критерії оцінювання
1	2	3
Високий (дослідницький)	90-100	Має обґрунтовані та всебічні знання з дисципліни, вміє узагальнювати та систематизувати набуті знання; самостійно знаходить джерела інформації та працює з ними; проводить власні дослідження, може використовувати набуті знання та вміння при розв'язанні задач.
Достатній (частково-пошуковий)	82-89	Володіє навчальним матеріалом, вміє зіставляти та узагальнювати, виявляє творчий інтерес до предмету, виконує завдання з повним поясненням та обґрунтуванням, але допускає незначні помилки; може усвідомити нові для нього факти, ідеї.
	75-81	Володіє визначеним програмою навчальним матеріалом; розв'язує завдання, передбачені програмою, з частковим поясненням.
Елементарний (репродуктивний)	69-74	Володіє навчальним матеріалом на репродуктивному рівні; може самостійно розв'язати та пояснити розв'язання завдання.
	60-68	Ознайомлений з навчальним матеріалом, відтворює його на репродуктивному рівні; виконує елементарні завдання за зразком або відомим алгоритмом.
Низький (фрагментарний)	35-59	Ознайомлений та відтворює навчальний матеріал на рівні окремих фактів та фрагментів матеріалу; під керівництвом викладача виконує елементарні завдання.
	1-34	Ознайомлений з навчальним матеріалом на рівні розпізнавання та відтворення окремих фактів.

Результат виконання екзаменаційних завдань оцінюється з урахуванням результатів у співвідношенні 80:20, де 80 – максимальна оцінка за виконання екзаменаційного завдання, 20 – результат поточної успішності відповідно до шкали переводу поточної роботи для врахування її при підсумковій оцінці.

Обсяг дисципліни в кредитах та його розподіл (тематичний план)

Назва теми	Кількість годин				Форми контролю
	Всього годин/ кредитів	З них			
		лекції	практичні заняття	СР	
Тема 1. Міжнародний бізнес і міжнародний менеджмент та його роль у розвитку національної економіки.	14	4	4	6	УП, Д,
Тема 2. Зовнішнє середовище міжнародного бізнесу	14	4	4	6	УП, Д,
Тема 3. Маркетинг як інструмент міжнародного бізнесу	14	4	4	6	УП, Д,
Тема 4. Глобалізація міжнародного бізнесу та його основні організаційно – правові форми	14	4	4	6	Д, СДН
Тема 5. Організаційний розвиток міжнародних корпорацій	14	4	4	6	УП, СДН
Тема 6. Регулювання міжнародного ділового співробітництва	14	4	4	6	ТП, Д
Тема 7. Стратегічне планування в міжнародних корпораціях	12	2	4	6	УП, ТП, Д,
Тема 8. Управління персоналом у міжнародних корпораціях	12	2	4	6	УП, СДН
Тема 9. Контроль і звітність у міжнародних корпораціях	12	2	4	6	УП, Д
Тема 10. Міжнародний фінансовий менеджмент	12	2	4	6	УП, Д
Тема 11. Торговельні операції міжнародних корпорацій	12	2	2	8	Д, СДН
Тема 12. Інвестиційні операції міжнародних корпорацій	12	2	2	8	УП, ТП
Тема 13. Етика і соціальна відповідальність міжнародних корпорацій	12	2	2	8	УП, ТП
Тема 14. Перспективи розвитку міжнародних корпорацій за сучасних умов	12	2	2	8	УП, СДН
Разом	180	40	48	92	
Підсумковий контроль – екзамен					

Примітка: УП – усне опитування, ТП – письмове тестування, Д – доповідь по темі, СДН–MOODLE.

II. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Зміст дисципліни (теми програми).

Тема 1.

Міжнародний бізнес і міжнародний менеджмент та його роль у розвитку національної економіки

Актуальність та практична спрямованість дисципліни, її структура і послідовність. Сутність та характеристика міжнародного бізнесу. Основні риси та етапи розвитку міжнародного бізнесу. Основні складові міжнародного менеджменту, його функції.

Сучасні теоретичні концепції міжнародного менеджменту. Напрямки впливу міжнародного менеджменту на національну економіку. Конкурентні переваги міжнародного бізнесу.

Тема 2.

Зовнішнє середовище міжнародного бізнесу

Сучасні концептуальні підходи до формування міжнародного бізнесу України в контексті реалізації національних економічних інтересів. Географічні особливості міжнародного середовища. Складові міжнародного середовища. Політична складова міжнародного бізнесу. Ефективність державного управління. Політичний аналіз зовнішнього середовища міжнародного бізнесу. Національне і міжнародне право. Сучасні тенденції розвитку зовнішнього середовища міжнародного бізнесу. Рольові функції міжнародного бізнесу та його складових. Особливості аналізу зовнішнього середовища міжнародного бізнесу та його складових.

Тема 3.

Маркетинг як інструмент міжнародного бізнесу

Сутність, основні принципи, інструменти і сфера дії міжнародного маркетингу. Сучасні тенденції розвитку міжнародного бізнесу, особливості діяльності українських менеджерів і фахівців за кордоном. Особливості міжнародних маркетингових досліджень та сегментація міжнародних ринків. Еволюція міжнародного бізнесу. Корпоративна культура міжнародного бізнесу. Критерії ефективності маркетингу як інструменту міжнародного бізнесу. Розробка стратегій розвитку міжнародного бізнесу, та визначення резервів ефективної діяльності.

Тема 4.

Глобалізація міжнародного бізнесу та його основні організаційно – правові форми

Передумови та цілі міжнародної інтеграції. Глобалізація світової економіки. Міжнародні статечні альянси. Економічні, політичні й адміністративні імперативи міжнародного бізнесу. Основні види міжнародних конкурентних переваг. Транснаціональна корпорація як форма багатонаціональної компанії. Особливості функцій менеджменту планування в ТНК. Організаційна структура і культура діяльності ТНК. Керівництво, комунікації і контроль у транснаціональних корпораціях. Основні організаційно – правові форми міжнародного бізнесу.

Тема 5.

Організаційний розвиток міжнародних корпорацій

Суть і основні типи організаційних структур міжнародних корпорацій. Суть організаційного фактора та його роль у міжнародному менеджменті. Організаційні структури міжнародних корпорацій. Міжнародні дивізійні структури, глобальні продуктові та географічні структури. Глобальні функціональні структури. Мультинаціональні матричні структури. Сучасні нетрадиційні форми організації міжнародного бізнесу. Злиття. Спільні підприємства. Японські кейрацу. Допоміжні ради директорів. Порівняльний аналіз західних і східних організацій.

Координація та інтеграція діяльності підрозділів міжнародних корпорацій. Взаємозв'язок координації з міжнародними стратегіями. Перешкоди на шляху координації. Формальні механізми інтеграції. Неформальні механізми інтеграції.

Тема 6.

Регулювання міжнародного ділового співробітництва

Основні принципи міжнародної економічної діяльності. Характеристика регулювання зовнішньоекономічної діяльності: принципи, цілі, методи. Еволюція системи регулювання ЗЕД в Україні. Економічний та адміністративний методи та правове регулювання міжнародного ділового співробітництва. Роль міжнародних регулятивних інститутів та організацій. Процес формування інформаційної бази міжнародного ділового співробітництва. Розробка економіко – математичної моделі лінійного програмування експортного потенціалу зовнішньоекономічної діяльності. Процеси світової економічної інтеграції.

Тема 7.

Стратегічне планування в міжнародних корпораціях

Передумови формування стратегічних фірм. Види міжнародних стратегій. Алгоритм стратегічного планування. Зміст та послідовність стратегічного планування. Розробка стратегій ЗЕД. Суть та типи технологічної політики

міжнаціональних корпорацій. Характеристика міжнародного ринку технологій. Особливості планування та прийняття управлінських рішень у міжнародних корпораціях. Вибір оптимальної стратегії в міжнародних корпораціях на зовнішньому ринку.

Тема 8.

Управління персоналом у міжнародних корпораціях

Суть та типи технологічної політики. Характеристика підходів до формування мотивації. Мотивація праці в міжнародних корпораціях.

Особливості керівництва в міжнародних корпораціях. Природа керівництва. Психологічні основи керівництва : «Х» і теорія «У» Мак – Грегора, теорія «Z» Оучі.

Моделі лідерства в міжнародних корпораціях.

Лідерство в міжнародному контексті. Порівняльний аналіз різних типів керівництва. Керівництво в країнах Центральної Європи, країнах, що розвиваються.

Особливості керівництва міжнародними командами. Формування міжнародного складу команд. Особливості визначення ролей. Реалізація творчого потенціалу. Міжнародні стосунки в міжнародних командах. Бар'єри ефективної діяльності міжнародних команд і шляхи їх подолання.

Тема 9.

Контроль і звітність у міжнародних корпораціях

Суть процесу контролю і його значення. Планування і контроль в міжнародних корпораціях. Особливості контролю в міжнародних корпораціях. Прямий і непрямий контроль міжнародних операцій. Дисфункціональні наслідки контролю в міжнародних корпораціях.

Основні системи контролю в міжнародних корпораціях. Особистий контроль. Бюрократичний контроль і його види. Контроль за результатами та управління відхиленнями. Культурний контроль.

Фінансовий контроль і його особливості в міжнародних корпораціях. Ревізії діяльності зарубіжних відхилень. Контроль якості. Контроль діяльності персоналу. Контролінг і його особливості в США та Європейських країнах. Функції контролера і казначея в міжнародних корпораціях.

Контроль в американських, європейських та японських міжнародних корпораціях. Особливості контролю у розвинутих країнах і країнах, що розвиваються. Етичні проблеми контролю в міжнародних корпораціях.

Звітність у міжнародному менеджменті. Основні типи звітності та види фінансових звітів у міжнародних корпораціях та основні проблеми її формування. Аналіз фінансової звітності та «Золоті правила» балансу, довгострокового та короткострокового фінансування. Вимірювання результатів діяльності відділень міжнародних корпорацій. Інформаційне забезпечення звітності. Вимоги до звітності. Звіти корпоративної

відповідальності. Міжнародні і національні стандарти бухгалтерської звітності. Обмеження потоків міжнародних даних. Особливості звітності в різних країнах.

Особливості контроль і звітності в міжнародних компаніях, що діють в Україні. Система статистичної і фінансової звітності в Україні. Використання міжнародних стандартів бухгалтерського обліку в Україні. Вдосконалення звітності в Україні.

Тема 10.

Міжнародний фінансовий менеджмент

Міжнародне фінансове середовище. Суть міжнародного фінансового менеджменту. Основні типи фінансових рішень у міжнародному менеджменті. Визначення і структура фінансового середовища міжнародних корпорацій. Міжнародні фінансові організації. Міжнародні потоки грошових коштів. Міжнародні фінансові ринки. Основні концепції валютних курсів. Міжнародний і глобальний ефекти Фішера. Ринки обміну валют : спотовий, форвардний і ф'ючерсний. Валютні опціони.

Управління валютними ризиками. Урядовий вплив на обмінні курси. Міжнародний арбітраж і паритет процентних ставок. Взаємозв'язок між інфляцією, процентними ставками та обмінними курсами. Прогнозування валютних курсів. Суть і основні види валютних ризиків. Управління операційними ризиками. Управління перерахунковими (бухгалтерськими) й економічними ризиками.

Управління короткостроковими активами і зобов'язаннями міжнародних корпорацій. Фінансування торгівлі. Управління оборотним капіталом. Короткострокове фінансування. Управління міжнародними грошовими потоками.

Управління довгостроковими активами і зобов'язаннями міжнародних корпорацій. Основні складові управління довгостроковими активами і зобов'язаннями. Міжнародне бюджетування капіталу. Структура капіталу. Аналіз міжнародних ризиків. Довгострокове фінансування. Характеристика міжнародного оподаткування. Міжнародна фінансова корпоративна політика.

Трансферне ціноутворення в міжнародних корпораціях. Суть трансферного ціноутворення та його основні функції. Системи внутрішньо корпоративного трансферного ціноутворення. Ринкові трансферні ціни. Договірні трансферні ціни. Витратні трансферні ціни. Змішані методи трансферного ціноутворення. Визначення внутрішньо корпоративних цін розрахунковим шляхом.

Міжнародна банківська діяльність. Мотивація міжнародної банківської діяльності. Еволюція міжнародної банківської діяльності. Основні операції міжнародних банків. Міжнародні банківські ризики. Міжнародні банківські мережі. Правові регулятори банківської діяльності в США, Європі, Японії та інших регіонах світу. Міжнародні банки і світова платіжна криза. Оцінка міжнародними банками ризиків по окремих регіонах.

Особливості фінансового менеджменту відділень міжнародних корпорацій в Україні. Використання фінансових інститутів України. Роль гривні як національної валюти. Діяльність українських відділень зарубіжних банків.

Тема 11.

Торговельні операції міжнародних корпорацій

Зміст міжнародної торговельної угоди. Експортно – імпорتنі операції міжнародних корпорацій. Підготовка, зміст і види міжнародних контрактів. Типова зовнішньоторговельна операція. Суть, основні форми і можливості експортних операцій. Фінансування міжнародними корпораціями експортних операцій. Основні форми міжнародних зустрічних угод. Міжнародний лізинг. Факторингові та форфейтингові операції. Суть, методи, особливості страхування експортних ризиків. Державна підтримка експортних операцій. Імпорتنі операції міжнародних корпорацій. Основні методи фінансування імпорتنих операцій. Основні методи внутрішньої торгівлі. Ризики в міжнародних розрахунках.

Тема 12.

Інвестиційні операції міжнародних корпорацій

Економічні вигоди та недоліки міжнародних інвестицій та їх вплив на платіжний баланс країни. Міжнародні інвестиційні ризики. Основні теоретичні концепції прямих іноземних інвестицій: тактики наслідування Ф.Т. Кнікербгокера, піонерських дій Р. Вернона, конкретно – географічних переваг Дж. Данінга. Джерела прямих іноземних інвестицій. Горизонтальні, вертикальні прямі іноземні інвестиції. Особливості переговорів у сфері прямого іноземного інвестування. Пряма і опосередкована форми інвестиційного процесу. Методика прийняття рішення міжнародними корпораціями. Суть та основні форми міжнародних інвестиційних компаній. Відкриті і закриті інвестиційні фонди. Менеджмент міжнародних інвестиційних фондів. Особливості міжнародних інвестиційних операцій українських корпорацій.

Тема 13.

Етика і соціальна відповідальність міжнародних корпорацій

Суть, міжнародні принципи, особливості етики в міжнародному менеджменті. Міжнародні принципи ділової етики. Поняття корпоративної культури. Основні етичні концепції в міжнародному менеджменті. Соціальна відповідальність міжнародних корпорацій. Особливості соціальної відповідальності менеджменту в різних країнах. Екологічна діяльність міжнародних корпорацій. Особливості етики і соціальної відповідальності міжнародних корпорацій. Етика зовнішньоекономічної діяльності українських фірм.

Тема 14.

Перспективи розвитку міжнародних корпорацій за сучасних умов

Причини та особливості завдань реорганізації міжнародних корпорацій. Вплив та перспективи розвитку МНК, концепції глобального управління. Залежність перспективи ефективної фінансової діяльності МНК від їх організаційної структури. Доцільність розвитку різних векторів діяльності МНК. Демократизація глобального управління МНК.

Структура навчальної дисципліни.

Результати навчання	Навчальна дисципліна	Робочий час здобувача, (год.)	Оцінювання у балах
1	2	3	4
Чітке усвідомлення сутності та особливості міжнародного менеджменту як дисципліни навчального процесу та складової системи управління процесами на підприємстві.	Тема 1. Міжнародний бізнес і міжнародний менеджмент та його роль у розвитку національної економіки Лекція 1 План: 1. Предмет, об'єкт, мета та завдання курсу "Міжнародний менеджмент". 2. Сутність та особливість міжнародного менеджменту. <i>Література: основна – 15;</i> <i>Додаткова - 13, 22;</i> <i>Internet-ресурси - 4,7.</i>	2	
	Лекція 2 План: 1. Особливості розвитку об'єкта міжнародного менеджменту. 2. Характеристика факторів, що впливають на міжнародний менеджмент. <i>Література: основна - 27,30;</i> <i>Додаткова – 33.</i> <i>Internet-ресурси -10.</i>	2	
	Самостійна робота здобувачів Використовуючи основну та додаткову літературу, підготуватись до обговорення лекційних питань, тестування та захисту рефератів: 1. Сутність та особливість міжнародного менеджменту. 2. Особливості розвитку об'єкта міжнародного менеджменту. 3. Характеристика факторів, що впливають на міжнародний менеджмент.	6	1

	<p align="center">Практичне заняття 1</p> <p align="center">План:</p> <p>1. Географічні особливості міжнародного середовища. 2. Складові міжнародного середовища</p>	2	3
	<p align="center">Практичне заняття 2</p> <p align="center">План:</p> <p>1. Політичний аналіз зовнішнього середовища міжнародного бізнесу. 2. Сучасні тенденції розвитку зовнішнього середовища міжнародного бізнесу.</p>	2	3
<p>Вміння визначати зовнішнє середовище міжнародного бізнесу, охарактеризувати основні напрямки та концепції розвитку його у світовій торгівлі.</p>	<p align="center">Тема 2. Зовнішнє середовище міжнародного бізнесу</p> <p align="center">Лекція 3</p> <p align="center">План:</p> <p>1. Основні елементи зовнішнього середовища. 2. Рольові функції міжнародного менеджера. <i>Література: основна: 14,18</i> <i>додаткова: 39,41</i> <i>internet-видання: 4</i></p>	2	
	<p align="center">Лекція 4</p> <p align="center">План:</p> <p>1. Особливості аналізу зовнішнього середовища міжнародного бізнесу. 2. Стратегії підприємств в міжнародному менеджменті. <i>Література: основна: 23, 26</i> <i>додаткова: 47, 49</i> <i>internet-видання 6,10</i></p>	2	
	<p align="center">Самостійна робота здобувачів</p> <p>Використовуючи основну та додаткову літературу, підготуватись до обговорення лекційних питань, тестування та захисту рефератів:</p> <p>1. Фактори, що впливають на зовнішній бізнес. 2. Формування внутрішніх та зовнішніх умов міжнародного менеджменту в зовнішньому бізнесі. 3. Джерела та чинники досягнення глобальної конкурентоспроможності у зовнішньому бізнесі.</p>	6	1
	<p align="center">Практичне заняття 3</p> <p align="center">План:</p> <p>1. Географічні особливості міжнародного середовища.</p>	2	3

	<p>2. Складові міжнародного середовища.</p> <p>3. Соціально-культурне середовище міжнародного бізнесу.</p> <p>4. Технологічне середовище міжнародного бізнесу.</p>		
	<p align="center">Практичне заняття 4</p> <p align="center">План:</p> <p>1. Політичний аналіз зовнішнього середовища міжнародного бізнесу.</p> <p>2. Сучасні тенденції розвитку зовнішнього середовища міжнародного бізнесу.</p> <p>3. Особливості міжнародного середовища в Україні.</p>	2	3
<p>Ознайомитись з базовими поняттями міжнародного маркетингу, визначити основні види, а також інструменти дії міжнародного маркетингу закордоном.</p>	<p align="center">Тема 3. Маркетинг як інструмент міжнародного бізнесу</p> <p align="center">Лекція 5</p> <p align="center">План:</p> <p>1. Сутність і сфера дії міжнародного маркетингу.</p> <p>2. Особливості міжнародних маркетингових досліджень та сегментації міжнародних ринків.</p> <p><i>Література: основна: 19, 20</i></p> <p><i>додаткова: 32</i></p> <p><i>internet-видання: 3, 5</i></p>	2	
	<p align="center">Лекція 6</p> <p align="center">План:</p> <p>1. Міжнародний маркетинг-мікс.</p> <p>2. Особливості сегментації міжнародних ринків.</p> <p><i>Література: основна: 24,25</i></p> <p><i>додаткова: 43, 45</i></p> <p><i>Internet-видання: 9</i></p>	2	
	<p align="center">Самостійна робота здобувачів</p> <p>Використовуючи основну та додаткову літературу, підготуватись до обговорення лекційних питань, тестування та захисту рефератів:</p> <p>1. Інформаційна база міжнародного маркетингу.</p> <p>2. Визначення детермінанти конкурентної переваги країну, галузі, підприємства стосовно застосування міжнародного маркетингу.</p> <p>3. Забезпечення реалізації конкурентних переваг.</p> <p>4. Аналіз показників маркетингового дослідження підприємства.</p> <p>5. Особливості процесу планування та прийняття управлінських рішень у</p>	6	2

	міжнародних корпораціях. 6. Управління змінами - необхідна частина стратегії міжнародного маркетингу.		
	Практичне заняття 5 План: 1. Сутність, основні принципи, інструменти і сфера дії міжнародного маркетингу. 2. Особливості міжнародних маркетингових досліджень та сегментація міжнародних ринків.	2	3
	Практичне заняття 6 План: 1. Критерії ефективності маркетингу як інструменту міжнародного бізнесу. 2. Розробка стратегій розвитку міжнародного бізнесу, та визначення резервів ефективної діяльності.	2	3
Здобуття теоретичних знань та засад з міжнародного бізнесу та методологія вивчення організаційно-правових форм, їх структура та стандарти.	Тема 4. Глобалізація міжнародного бізнесу та його основні організаційно-правові форми Лекція 7 План: 1. Передумови та цілі міжнародної інтеграції. 2. Міжнародні стратегічні альянси. <i>Література: основна: 12, 13, 16, 19</i> <i>додаткова: 27, 29, 37, 49</i> <i>internet-видання: 2,8,9</i>	2	
	Лекція 8 План: 1. Транснаціональна корпорація як форма багатонаціональної компанії. 2. Основні організаційно-правові форми міжнародного бізнесу. <i>Література: основна: 12, 13, 16, 19</i> <i>додаткова: 27, 29, 37, 49</i> <i>internet-видання: 2,8,9</i>	2	
	Самостійна робота здобувачів Використовуючи основну та додаткову літературу, підготуватись до обговорення лекційних питань, тестування та захисту рефератів: 1. Етика у міжнародному бізнесі. 2. Функції та посадові обов'язки міжнародного менеджера. 3. Організація роботи міжнародного менеджера. 4. Регламентація в національному законодавстві умов праці міжнародного менеджера. 5. Зміст та характеристика основних умов	6	2

	<p>міжнародних контрактів та угод при експорті, імпорті та зустрічній торгівлі.</p> <p>6. Зміст та характеристика основних умов міжнародних контрактів та угод про лізинг, передання технологій та торгової марки.</p> <p>7. Зміст та характеристика основних умов міжнародних контрактів та угод про посередницьку діяльність.</p> <p>8. Зміст та характеристика основних умов міжнародних контрактів та угод про інвестиційну діяльність.</p> <p>9. Зміст та характеристика основних умов міжнародних контрактів та угод з перевезення, експедиції, контролю кількості та якості.</p>		
	<p align="center">Практичне заняття 7</p> <p align="center">План:</p> <p>1. Глобалізація світової економіки.</p> <p>2. Економічні, політичні й адміністративні імперативи міжнародного бізнесу.</p>	2	3
	<p align="center">Практичне заняття 8</p> <p align="center">План:</p> <p>1. Розвиток глобальних підприємств.</p> <p>2. Глобалізація трудових ринків.</p> <p>3. Глобальне управління фінансами.</p>	2	3
<p>Набуття компетенції щодо сутності, особливості та аналізу управління процесом в міжнародних корпораціях. Ознайомлення з підходами до обґрунтування управлінських рішень в міжнародних корпораціях.</p>	<p align="center">Тема 5. Організаційний розвиток міжнародних корпорацій</p> <p align="center">Лекція 9</p> <p align="center">План:</p> <p>1. Основні принципи міжнародної економічної діяльності в міжнародних корпораціях.</p> <p>2. Механізм регулювання в міжнародних корпораціях.</p> <p><i>Література: основна: 12, 32</i> <i>Додаткова: 38, 43</i> <i>internet-видання: 1,3,7</i></p>	2	
	<p align="center">Лекція 10</p> <p align="center">План:</p> <p>3. Перспективи розвитку та удосконалення діяльності в міжнародних корпораціях.</p> <p>4. Удосконалення діяльності міжнародних корпорацій.</p> <p><i>Література: основна: 12, 32</i> <i>Додаткова: 38, 43</i> <i>internet-видання: 1,3,7</i></p>	2	

	<p align="center">Самостійна робота здобувачів</p> <p>Використовуючи основну та додаткову літературу, підготуватись до обговорення лекційних питань, тестування та захисту рефератів:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Класифікація процесів та їх характеристика. 2. Управління витратами підприємства при здійсненні зовнішньоторговельних операцій у міжнародних корпораціях. 3. Аналіз технічного стану, забезпеченості підприємства основними засобами та ефективності їх використання. 4. Визначення резервів мінімізації витрат, використовуючи зарубіжний досвід міжнародних корпораціях. 	6	2
	<p align="center">Практичне заняття 9</p> <p align="center">План:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Суть і основні типи організаційних структур міжнародних корпорацій. 2. Організаційні структури міжнародних корпорацій. 	2	3
	<p align="center">Практичне заняття 10</p> <p align="center">План:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Сучасні нетрадиційні форми організації міжнародного бізнесу. 2. Взаємозв'язок координації з міжнародними стратегіями. 	2	3
З'ясування основних ознак міжнародного ділового співробітництва.	<p align="center">Тема 6. Регулювання міжнародного ділового співробітництва</p> <p align="center">Лекція 11</p> <p align="center">План:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Організаційно-правова база міжнародного співробітництва. 2. Методи та моделі правового регулювання. <p><i>Література: основна: 6, 13, 17, 27</i> <i>додаткова: 29, 35, 45</i> <i>internet-видання: 2,6,8</i></p>	2	
	<p align="center">Лекція 12</p> <p align="center">План:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Міжнародні конвенції та пакти, а також розв'язання міжнародних спорів. 2. Розв'язання міжнародних спорів. <p><i>Література: основна: 6, 13, 17, 27</i> <i>додаткова: 29, 35, 45</i> <i>internet-видання: 2,6,8</i></p>	2	

	<p align="center">Самостійна робота здобувачів</p> <p>Використовуючи основну та додаткову літературу, підготуватись до обговорення лекційних питань, тестування та захисту рефератів:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Основні фактори, що визначають обсяг, структуру та перспективи розвитку міжнародного співробітництва. 2. Застосування моделей в межах міжнародного співробітництва. 3. Методичні підходи до аналізу регулювання методів. 4. Методика аналізу складу та зміни в арбітражному суді. 5. Методичні засади створення нових методів та моделей міжнародного співробітництва. 	6	2
	<p align="center">Практичне заняття 11</p> <p align="center">План:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Основні принципи міжнародної економічної діяльності. 2. Економічний та адміністративний методи та правове регулювання міжнародного ділового співробітництва. 	2	3
	<p align="center">Практичне заняття 12</p> <p align="center">План:</p> <ol style="list-style-type: none"> 3. Процеси світової економічної інтеграції. 4. Процес формування інформаційної бази міжнародного ділового співробітництва. 	2	3
Опанування теоретичними та методологічними засадами управління процесом стратегічного планування в міжнародних корпораціях	<p align="center">Тема 7. Стратегічне планування в міжнародних корпораціях</p> <p align="center">Лекція 13</p> <p align="center">План:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Передумови створення та формування стратегічного планування в міжнародних корпораціях. 2. Суть та типи технологічної політики міжнаціональних корпорацій. 3. Вибір оптимальної стратегії в міжнародних корпораціях на зовнішньому ринку. <p><i>Література: основна: 10, 13,24</i> <i>додаткова: 22, 47, 48</i> <i>internet-видання: 7,9,10</i></p>	2	

	<p align="center">Самостійна робота здобувачів</p> <p>Використовуючи основну та додаткову літературу, підготуватись до обговорення лекційних питань, тестування та захисту рефератів:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Види стратегій у міжнародних корпораціях. 2. Алгоритм створення стратегічного планування в міжнародних корпораціях. 3. Ефективна політика формування стратегічного планування в міжнародних корпораціях. 4. Оптимальне використання стратегічного планування. 	6	2
	<p align="center">Практичне заняття 13</p> <p align="center">План:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Передумови формування стратегічних фірм. 2. Зміст та послідовність стратегічного планування. 	2	3
	<p align="center">Практичне заняття 14</p> <p align="center">План:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Особливості планування та прийняття управлінських рішень у міжнародних корпораціях. 	2	3
<p>Опанувати сучасні методи аналізу управління персоналом. Набути вміння щодо планування організацій управління персоналом</p>	<p align="center">Тема 8. Управління персоналом у міжнародних корпораціях</p> <p align="center">Лекція 14</p> <p align="center">План:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Мотивація праці в міжнародних корпораціях. 2. Моделі лідерства в міжнародних корпораціях. 3. Лідерство в міжнародному контексті. 4. Особливості керівництва міжнародними командами. <p><i>Література: основна: 3, 16, 19, 23</i> <i>додаткова: 30, 34,43</i> <i>internet-видання: 6,1</i></p>	2	

	<p align="center">Самостійна робота здобувачів</p> <p>Використовуючи основну та додаткову літературу, підготуватись до обговорення лекційних питань, тестування та захисту рефератів:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Суть та типи технологічної політики. 2. Природа керівництва. 3. Порівняльний аналіз різних типів керівництва. 4. Формування міжнародного складу команд. 5. Міжнародні стосунки в міжнародних командах. 	6	2
	<p align="center">Практичне заняття 15</p> <p align="center">План:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Система управління персоналом у міжнародних корпораціях та їх структурних підрозділах. 2. Кадрова політика міжнародних корпорацій та роль кадрових служб в управлінні людськими ресурсами. 	2	3
	<p align="center">Практичне заняття 16</p> <p align="center">План:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Особливості менеджменту персоналу в міжнародних корпораціях. 	2	3
Характеристика контролю та звітності в міжнародних корпораціях, основні види та типи контролю та звітності закордоном у міжнародних корпораціях	<p align="center">Тема 9. Контроль і звітність у міжнародних корпораціях</p> <p align="center">Лекція 15</p> <p align="center">План:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Планування і контроль в міжнародних корпораціях. 2. Контролінг і його особливості в США та Європейських країнах. 3. Основні типи звітності та види фінансових звітів у міжнародних корпораціях та основні проблеми її формування. <p><i>Література: основна: 3, 8, 18, 37</i></p> <p><i>додаткова: 21, 44</i></p> <p><i>internet-видання: 2,6</i></p>	2	

	<p align="center">Самостійна робота здобувачів</p> <p>Використовуючи основну та додаткову літературу, підготуватись до обговорення лекційних питань, тестування та захисту рефератів:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Дисфункціональні наслідки контролю в міжнародних корпораціях. 2. Бюрократичний контроль і його види. 3. Етичні проблеми контролю в міжнародних корпораціях. 4. Інформаційне забезпечення звітності. 5. Особливості звітності в різних країнах. 	6	2
	<p align="center">Практичне заняття 17</p> <p align="center">План:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Особливості контролю в міжнародних корпораціях. 2. Основні системи контролю в міжнародних корпораціях. 	2	3
	<p align="center">Практичне заняття 18</p> <p align="center">План:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Техніка контролю в міжнародних корпораціях. 2. Звітність у міжнародному менеджменті. 	2	3
Ознайомлення з міжнародним фінансовим менеджментом, види, сутність та перспективи використання в міжнародних корпораціях	<p align="center">Тема 10. Міжнародний фінансовий менеджмент</p> <p align="center">Лекція 16</p> <p align="center">План:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Суть міжнародного фінансового менеджменту. 2. Міжнародні фінансові організації. 3. Основні концепції валютних курсів. <p><i>Література: основна: 18, 27, 34, 38</i> <i>додаткова: 6, 15, 36</i> <i>internet- видання: 1,5,8</i></p>	2	
	<p align="center">Самостійна робота здобувачів</p> <p>використовуючи основну та додаткову літературу, підготуватись до обговорення лекційних питань, тестування та захисту рефератів:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ринки обміну валют: спотовий, форвардний і ф'ючерсний. Валютні опціони. 2. Міжнародний арбітраж і паритет процентних ставок. 3. Суть і основні види валютних ризиків. 4. Суть трансферного ціноутворення та його основні функції. 	6	2

	<p align="center">Практичне заняття 19</p> <p align="center">План:</p> <p>1. Суть міжнародного фінансового менеджменту в міжнародному бізнесі. 2. Основні напрямки фінансового менеджменту в ТНК.</p>	2	3
	<p align="center">Практичне заняття 20</p> <p align="center">План:</p> <p>1. Фінансовий менеджмент у сфері прямих іноземних інвестицій.</p>	2	3
	<p align="center">Тема 11. Торговельні операції міжнародних корпорацій</p> <p align="center">Лекція 17</p> <p align="center">План:</p> <p>1. Зміст міжнародної торговельної угоди. 2. Суть, основні форми і можливості експортних операцій. 3. Основні форми міжнародних зустрічних угод. 4. Основні методи фінансування імпорتنих операцій. <i>Література: основана: 6, 14, 17</i> <i>додаткова: 35, 45, 48</i> <i>Internet-видання: 2,6</i></p>	2	
	<p align="center">Самостійна робота здобувачів</p> <p>Використовуючи основну та додаткову літературу, підготуватись до обговорення лекційних питань, тестування та захисту рефератів:</p> <p>1. Фінансування міжнародними корпораціями експортних операцій. 2. Факторингові та форфейтингові операції. Суть, методи, особливості страхування експортних ризиків. 3. Ризики в міжнародних розрахунках.</p>	8	2
	<p align="center">Практичне заняття 21</p> <p align="center">План:</p> <p>1. Комерційні операції міжнародних корпорацій. 2. Експортні операції міжнародних корпорацій. 3. Нетрадиційні методи фінансування міжнародними корпораціями експортних операцій. 4. Страхування і державна підтримка експортних операцій міжнародних корпорацій.</p>	2	3

<p>Ознайомлення з видами та типами міжнародних інвестицій, характеристика міжнародних інвестицій</p>	<p>Тема 12. Інвестиційні операції міжнародних корпорацій Лекція 18 План: 1. Міжнародні інвестиційні ризики. 2. Джерела прямих іноземних інвестицій. 3. Методика прийняття рішення міжнародними корпораціями. 4. Менеджмент міжнародних інвестиційних фондів. <i>Література: основана: 5, 14, 16</i> <i>додаткова: 35, 47, 49</i> <i>internet- видання 7,9</i></p>	2	
	<p>Самостійна робота здобувачів Використовуючи основну та додаткову літературу, підготуватись до обговорення лекційних питань, тестування та захисту рефератів: 1. Горизонтальні, вертикальні прями іноземні інвестиції. 2. Відкриті і закриті інвестиційні фонди. 3. Пряма і опосередкована форми інвестиційного процесу. 4. Особливості міжнародних інвестиційних операцій українських корпорацій.</p>	8	2
	<p>Практичне заняття 22 План: 1. Чинники отримання прибутку від прямих іноземних інвестицій. 2. Податкові стимули, їх типи та зміст. 3. Міжнародні аспекти податкових стимулів. 4. Інвестиційний аналіз капіталовкладень. 5. Фінансовий аналіз інвестиційних проектів.</p>	2	3
<p>Визначення основних засад та правил етики в міжнародних корпораціях, застосування етичних норм та правил регулювання їх у міжнародному менеджменті</p>	<p>Тема 13. Етика і соціальна відповідальність міжнародних корпорацій Лекція 19 План: 1. Основні етичні проблеми в контексті національних культур. 2. Роль жінок у міжнародному менеджменті. 3. Напрями екологічної діяльності міжнародних корпорацій в умовах глобалізації. <i>Література: основана: 2, 13, 17</i> <i>додаткова: 34, 41, 45</i> <i>internet- видання 5,1,10</i></p>	2	

	<p align="center">Самостійна робота здобувачів</p> <p>Використовуючи основну та додаткову літературу, підготуватись до обговорення лекційних питань, тестування та захисту рефератів:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Поняття корпоративної культури. 2. Соціальна відповідальність міжнародних корпорацій. 	8	3
	<p align="center">Практичне заняття 23</p> <p align="center">План:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Особливості соціальної відповідальності міжнародних корпорацій в Україні. 2. Етика зовнішньоекономічної діяльності українських фірм. 	2	3
Ознайомлення та характеристика МНК, перспектива розвитку та удосконалення управління корпорацій	<p align="center">Тема 14. Перспективи розвитку міжнародних корпорацій за сучасних умов</p> <p align="center">Лекція 20</p> <p align="center">План:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Причини та особливості завдань реорганізації міжнародних корпорацій. 2. Вектори діяльності МНК. <p><i>Література: основана: 4, 8, 15</i> <i>додаткова: 25, 34, 46</i> <i>internet- видання: 4, 9</i></p>	2	
	<p align="center">Самостійна робота здобувачів</p> <p>Використовуючи основну та додаткову літературу, підготуватись до обговорення лекційних питань, тестування та захисту рефератів:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Причини та особливості завдань реорганізації міжнародних корпорацій. 2. Залежність перспективи ефективної фінансової діяльності МНК від їх організаційної структури. 3. Доцільність розвитку різних векторів діяльності МНК. 	8	3
	<p align="center">Практичне заняття 24</p> <p align="center">План:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Залежність перспективи ефективної фінансової діяльності МНК від їх організаційної структури. 2. Доцільність розвитку різних векторів діяльності МНК. <p><i>Література: основана: 4, 8, 15</i> <i>додаткова: 25, 34, 46</i> <i>internet- видання: 4, 9</i></p>	2	3
Разом		180	100

III. СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНИХ ДЖЕРЕЛ

Основні

1. Алієва-Барановська В. М., Дахно І. І. Глобальний бізнес : навч. посібник-довідник. К. : Центр учбової літератури, 2013. 560 с.
2. Кони́на Н. Ю. Менеджмент в міжнародних компаніях: як подолати в конкурентній боротьбі : монографія. М. : Проспект, 2008. 560 с.
3. Яхно Т. П., Лапшина І. А. Міжнародний менеджмент : Навч. посібник. Львів : Компакт-ЛВ, 2005. 304 с.
4. Куриляк В. Є. Міжнародний менеджмент = International Management : Навч. посібник. Тернопіль : Карт-бланш, 2004. 268 с.
5. Чернега О. Б., Білозубенко В. С., Озаріна О. В., Семенов А. А. Міжнародний менеджмент : навч. посібник / за ред. О. Б. Чернеги. Київ : Центр навчальної літератури, 2006. 592 с.
6. Михайлова Л. І., Юрченко О. Ю., Данько Ю. І., Михайлов А. М. Міжнародний менеджмент : Навч. посібник. К : Центр учбової літератури, 2007. 200 с.
7. Чернега О. Б., Білозубенко В. С., Озаріна О. В., Семенов А. А., Іваненко І. А., Камінський П. Д., Гохберг О. Ю. Міжнародний менеджмент : навч. посібник / За ред. О.Б.Чернеги. 2-ге вид., оновл. і доп. Львів : Магнолія 2006, 2009. 592 с.
8. Юхименко П. І., Гацька Л. П., Півторак М. В., Вихор М. В., Гошовська В. В., Загурський О. М., Лобунець В. І., Романенко Л. Ф., Цибок В. О., Циганова Н. В., Шемігон О. І., Шишковська В. П., Юхименко Н. М., Якимюк Ю. П. Міжнародний менеджмент : навч. посібник. К. : Центр учбової літератури, 2011. 488 с.
9. Боковець В. В., Швед В. В. Міжнародний менеджмент : навч. посібник. Вінниця : ВФЕУ, 2012. 228 с.
10. Михайлов С. І., Балановська Т. І., Степасюк О. С., Гоголя О. П., Новак О. В., Городенко С. В., Хоменко М. П. Менеджмент : навч. посібник / за ред. С. І. Михайлова. К. : Центр учбової літератури, 2012. 536 с.
11. Кириченко О., Ятченко А. Менеджмент зовнішньоекономічної діяльності : Навч. посібник. 2-ге вид., доп. К : Фінансист, 2000. 635 с.
12. Козак Ю. Г., Лук'яненко Д. Г., Макогон Ю. В., Граматик Ю. І., Ржсепільський К. І. Міжнародна економіка : Навч. посібник / За ред. Козака Ю.Г., Ковалевського В.В., Ржсепішевського К.І. 2-ге вид., перероб. та доп. К : Центр навчальної літератури, 2004. 672 с.
13. Козак Ю. Г., Логвінов Н. С., Ковалевський В. В., Левицький М. А., Воронова О. В., Барановська М. І., Осипов В. М., Їжа М. М., Граматик Ю. І., Якубовський С. О., Козак А. О., Семенцов М. В., Заєць М. А., Варзацький В. Д., Баєва В. В., Захарченко О. В., Кіосак В. А. Міжнародна економіка : навч. посібник / за ред. Ю.Г. Козака, Н.С. Логвінової, В.М.

Осіпова. 2-ге вид., перероб.тадопов. К. : Центр учбової літератури, 2008. 1118с.

14. *Козак Ю. Г., Лук'яненко Д. Г., Макогон Ю. В., Логвінова Н. С., Ковалевський В. В., Барановська М. І., Граматик Ю. І., Левицький М. А., Сафонов В. В., Захарченко О. В., Московченко О. М., Артюх О. В., Засць М. А., Ліганенко І. В., Сотніков Ю. М., Осипов В. М. Міжнародна економіка : навч. посібник / за ред. Ю.Г. Козака , Д.Г. Лук'яненка, Ю.В. Макогона. 3-тє вид. К. : Центр учбової літератури, 2009. 560 с.*
15. *Козак Ю. Г., Ковалевський В. В., Ржепішевський К. І., інші Міжнародна економіка: в питаннях та відповідях : Навч. посібник / За ред. Козака Ю.Г., Ковалевського В.В., Ржепішевського К.І. К : Центр навчальної літератури, 2004. 676с.*
16. *Міжнародні економічні відносини та менеджмент в умовах посилення глобалізаційних процесів : навч. посібник / за ред. С. М. Шкарлета, М. П. Бутка. Київ : Центр учбової літератури, 2017. 528 с.*
17. *Гринюк Н. А. Міжнародний менеджмент : опорний конспект лекцій. Київ : КНТЕУ, 2017. 152 с.*

Додаткові

1. *Агаков В. А. Актуальні проблеми сучасного розвитку внутрішньої торгівлі України / В. А. Агаков // Торгівля, комерція, підприємництво: збірник наукових праць. – 2016. – вип. 18. – с. 5–11.*
2. *Біла С. О. Сучасні тренди розвитку зовнішньоторговельних відносин та ризику „Неопротекціонізму” / С. О. Біла // Стратегія розвитку України. - 2017. - № 1. - С. 11-16.*
3. *Богма М. В. Концепція соціально-етичного маркетингу як основа інноваційного розвитку підприємства / М. В. Богма. // VI Всеукраїнська науково-практична конференція „Сучасні підходи до управління підприємством” з міжнародною участю. – 2017. – №1. – С. 16–20.*
4. *Бодарецька О. М. Впровадження інноваційних технологій мотивування на підприємствах – суб'єктах зовнішньоекономічної діяльності / О. М. Бодарецька // Проблеми управління зовнішньоекономічною та митною діяльністю в умовах європейської інтеграції України: тези доповідей II Міжнародного науково-практичного симпозиуму, 24 квітня 2015 року, Львів, до 50-річчя Інженерно-економічного факультету Львівської політехніки / Національний університет „Львівська політехніка”, Навчально-науковий інститут економіки і менеджменту, Кафедра зовнішньоекономічної та митної діяльності, Кафедра менеджменту і міжнародного підприємництва. – Львів : Видавництво Львівської політехніки, 2017. – С. 40.*
5. *Борисенко О. П. Удосконалення управління економічним розвитком держави шляхом дотримання балансу інтересів суб'єктів ЗЕД / О. П. Борисенко // Вісник Академії митної служби України. Серія: Державне управління. - 2017. - № 2. - С. 24–29.*

6. Васильєва В. Г. Механізм управління експортними операціями в умовах ринкових трансформацій / В. Г. Васильєва, В. М. Лукашук // Економічний простір. – 2017. – № 96. – С. 13–24.
7. Ващенко Т. В. Реалізація стратегії імпортозаміщення як запорука розвитку експортного потенціалу промислових підприємств / Т. В. Ващенко // Маркетинг і менеджмент інновацій. - 2018. - № 3. - С. 200-211.
8. Верещагіна Г. В. Удосконалення теоретичних підходів фундаментальних та прикладних досліджень в інноваційному процесі / Г. В. Верещагіна, Є. А. Кузнецов // Вісник Національного університету „Львівська політехніка”. Менеджмент та підприємництво в Україні: етапи становлення і проблеми розвитку. - 2016. - № 776. - С. 216-220.
9. Гавловська Н. І. Організація процесів внутрікластерної взаємодії підприємницьких структур – суб’єктів зовнішньоекономічної діяльності при виході на зовнішні ринки / Н. І. Гавловська, Є. М. Рудніченко // Вісник Хмельницького національного університету. Економічні науки. - 2018. - № 4. - С. 100-103.
10. Гавриш О. А. Концептуальна модель інноваційної стратегії розвитку підприємств / О. А. Гавриш, Є. О. Чайковський // Формування ринкових відносин в Україні. - 2017. - № 10. - С. 55-61.
11. Газуда Л. М. Спільні інвестиційні проекти та програми транскордонного співробітництва і зовнішньоекономічна діяльність регіону / Л. М. Газуда, М. А. Рубіш // Науковий вісник Мукачівського державного університету. Сер.: Економіка. - 2014. - Вип. 1. - С. 55-62.
12. Глущенко Л. Д. Методичний інструментарій комплексної характеристики стану та оперативного прогнозування інноваційної діяльності промислового підприємства / Л. Д. Глущенко, Я. В. Крупський // Економічний простір. - 2015. - № 94. - С. 190-201.
13. Гринів Ю. О. Роль конкуренції в забезпеченні інноваційного розвитку малого підприємництва регіону / Ю. О. Гринів // Формування ринкових відносин в Україні. - 2017. - № 10. - С. 72-75.
14. Дергачова В. В. Формування конкурентних переваг підприємств в умовах різновекторної інтеграційної спрямованості / В. В. Дергачова, Т. В. Трихліб // Економічний вісник Національного технічного університету України „Київський політехнічний інститут”. - 2016. - № 10. - С. 81-86.
15. Джусов О. А. Стратегічні альтернативи розвитку зовнішньоекономічної діяльності підприємств / О. А. Джусов, А. Д. Прокоф’єва // Вісник Дніпропетровського університету. Серія: Менеджмент інновацій. - 2017. - Т. 22, вип. 3. - С. 24-31.
16. Діденко Л. В. Інноваційна політика як основа забезпечення економічного зростання / Л. В. Діденко, О. С. Катана // Збірник наукових праць Національного університету державної податкової служби України. - 2016. - № 1. - С. 52-68.
17. Дідик А. М. Модель забезпечення інноваційної динаміки підприємств / Дідик А.М. // Економічний простір. – 2016. – №107. – С. 179–188.

18. Думанська І. Ю. Формування ефективної системи управлінських інновацій для суб'єктів зовнішньоекономічної діяльності / І. Ю. Думанська. // Науково-виробничий журнал „Інноваційна економіка”. – 2017. – №4. – С. 67–71.
19. Думанська І.Ю. Комерціалізація інноваційної діяльності вітчизняних підприємств як антагонізм контрафакту / Думанська І.Ю.// Науковий вісник Херсонського державного університету. – 2016. – №20. – С. 79–83.
20. Дунська А. Р. Інноваційні перетворення системи управління зовнішньоекономічною діяльністю підприємства / А. Р. Дунська, І. І. Тенетко. // Економічний вісник НТУУ „КПІ”. – 2016. – №11. – С. 271–275.
21. Дунська А. Р. Особливості формування інноваційної стратегії в системі управління зовнішньоекономічною діяльністю підприємства / А. Р. Дунська, Д. В. Зінченко // Економічний вісник Національного технічного університету України „Київський політехнічний інститут”. - 2018. - № 12. - С. 425-428.
22. Дяченко А. А. Управління зовнішньоекономічною діяльністю підприємства / Дяченко А. А., Бугас В. В. // Економічний розвиток: теорія, методологія, управління [матеріали IV Міжнародної науково-практичної конференції]. — Будапешт-Прага-Київ. – 2016. – С. 99–104.
23. Зерниченко К. Д. Процес формування організаційної структури управління експортною діяльністю підприємства / К. Д. Зерниченко // Управління розвитком. - 2016. - № 16. - С. 140-143.
24. Зінченко О. А. Теоретико-методологічні підходи до удосконалення золотого правила фінансування з метою підвищення гнучкості та ефективності інноваційного розвитку підприємств / О. А. Зінченко // Вісник Національного університету „Львівська політехніка”. Менеджмент та підприємництво в Україні: етапи становлення і проблеми розвитку. - 2016. - № 776. - С. 244-249.
25. Колотюк О. І. Процес планування інноваційної стратегії організації / О. І. Колотюк, Ю. О. Будякіна // Вісник Національного технічного університету „ХПІ”. Серія: Технічний прогрес та ефективність виробництва. - 2017. - № 26. - С. 142-146.
26. Лукашев С. В. Вибір напрямів стратегії розвитку експортно-імпоротної діяльності підприємства на підґрунті результатів стратегічного контролінгу / С. В. Лукашев, Г. В. Моргун // Вісник Східноєвропейського університету економіки і менеджменту. Серія: Економіка і менеджмент. - 2017. - № 1. - С. 100-111.
27. Лупенко Ю. О. Пріоритетні напрями інноваційної діяльності в аграрній сфері України / Ю. О. Лупенко // Економіка АПК. – 2016. – № 12. – С. 5-11.
28. Михайлишин Л. І. Зарубіжний досвід активізації інноваційної діяльності / Л. І. Михайлишин // Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія: Міжнародні економічні відносини та світове господарство. - 2016. - Вип. 6(2). - С. 99-104.

29. Морозов О.Ф. Нові підходи до формування динамічної стратегії інноваційних систем як бізнес-структур / Морозов О.Ф. // Сучасні підходи до управління підприємством: Збірник тез доповідей VII Всеукраїнської науково-практичної конференції з міжнародною участю, 28 квітня 2016 р. – К: Вид-во „Політехніка”. – 2016. – С. 37.
30. Мусійовська О. Б. Чинники впливу на поточний рівень інноваційної сприйнятливості підприємства / О. Б. Мусійовська // Науковий вісник НЛТУ України. - 2018. - Вип. 23.13. - С. 294-302.
31. Папп В. В. Концептуальні підходи до управління інноваційною діяльністю підприємств / В. В. Папп, Н. Ю. Гладинець // Науковий вісник Мукачівського державного університету. Сер.: Економіка. - 2017. - Вип. 2. - С. 26-31.
32. Пасічник Т. О. Використання індикаторів в формуванні та оцінюванні ефективності інноваційної стратегії підприємства / Т. О. Пасічник // Вісник Академії митної служби України. Сер.: Економіка. - 2017. - № 2. - С. 125-132.
33. Пирогов Д. Л. Адміністрування зовнішньоекономічної діяльності промислового підприємства / Д. Л. Пирогов // Вісник Університету банківської справи Національного банку України. - 2016. - № 3. - С. 55–61.
34. Полінкевич О. М. Процесний підхід в управлінні інноваційним розвитком підприємств / О. М. Полінкевич // Економічний форум. - 2017. - № 4. - С. 314-319.
35. Рибаківа Т. О. Зовнішньоекономічна діяльність як об'єкт фінансового регулювання / Т. О. Рибаківа // Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія: Міжнародні економічні відносини та світове господарство. - 2017. - Вип. 14(2). - С. 94-98.
36. Россоха В. В. Інновації й технології: системні ознаки сутності й взаємозв'язку / В. В. Россоха, Д. О. Соколов // Агроінком. – 2017. – № 4-6. – С. 82-90.
37. Садовська І. Б. Управлінська звітність та облікове відображення інноваційної діяльності підприємств / І. Б. Садовська // Науковий вісник Херсонського державного університету. Сер.: Економічні науки. - 2016. - Вип. 8(2). - С. 233-236.
38. Сайкевич М. І. Моделі взаємодії сільськогосподарських підприємств і зовнішньоторговельних організацій у процесі реалізації експортного потенціалу / М. І. Сайкевич, О. Д. Сайкевич // Агросвіт. - 2016. - № 6. - С. 7-13.
39. Тимошенко Н. Ю. Аналіз експортно-імпоротної діяльності промислових підприємств України / Н. Ю. Тимошенко, О. О. Сологуб // Молодий вчений. - 2017. - № 6. - С. 511-514.
40. Турський І. В. Особливості сучасних інноваційних стратегій транснаціональних корпорацій / І. В. Турський, М. М. Сус // Молодий вчений. – 2016. – №12. – С. 986–990.

41. Чепелюк В.Ю. Концептуальні основи ефективності управління зовнішньоекономічної діяльності підприємства: матеріали IV Всеукраїнської науково-практичної Інтернет-конференції [Менеджмент XXI століття: сучасні моделі, стратегії, технології], (м. Вінниця, 16 жовтня 2017 р.): збірник наукових праць. – Вінниця: Видавничо-редакційний відділ ВТЕІ КНТЕУ, 2017. – С. 537 – 543.

42. Черниш І. В. Організація системи контролю якості на підприємстві – суб'єкті зовнішньоекономічної діяльності / І. В. Черниш, К. Люшень // Економічний форум. - 2017. - № 4. - С. 338-344.

43. Черниш І. В. Управління ефективністю експортної діяльності підприємства – суб'єкта зовнішньоекономічної діяльності / І. В. Черниш, А. С. Павленко // Економічний форум. - 2018. - № 4. - С. 345-349.

44. Шевчук М. В. Удосконалення методичного забезпечення з підвищення інвестиційної привабливості інноваційно активного підприємства / М. В. Шевчук // Управління розвитком. - 2017. - № 12. - С. 88-90.

45. Шелест Є. О. Передумови, проблеми й загрози формування та використання експортного потенціалу підприємств / Є. О. Шелест // Економіка промисловості. - 2017. - № 1-2. - С. 90-100.

Internet-видання

1. <http://www.strategy.bos.ru>- Сайт о стратегическом менеджменте.
2. [http:// www.un.org](http://www.un.org) – Офіційний веб-сайт ООН.
3. <http://www.unctad.org> - Офіційний веб-сайт ЮНКТАД
4. <http://www.12manage.com/methods> - 12 MANAGE,Rigor and Relevance.
5. [http:// www.igo.edu.ru](http://www.igo.edu.ru)
6. [http:// www.gpntb.ru](http://www.gpntb.ru)
7. [http:// www.Apply.embark.com](http://www.Apply.embark.com) – LSE, the London School of Economics and Political Science.
8. [http:// www.management.com.ua](http://www.management.com.ua) – інтернет-портал для управлінців
9. [http:// www.dis.ru](http://www.dis.ru) – Сайт издательской группы «Дело и сервис».
10. [http:// www.qdpro.com.ua](http://www.qdpro.com.ua) - Офіційний веб-сайт НТФ ІНТЕС.